

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่องปัญหาการแก้ไขการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดของเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน เขต 7 จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาดังนี้

1. เพื่อศึกษาถึงสาเหตุและปัญหาที่เป็นสาเหตุของการแก้ไขปัญหาการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชน ในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 7 จังหวัดเชียงใหม่

2. เพื่อศึกษาหาแนวทาง ในการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนดังกล่าวทั้ง ในปัจจุบันและในอนาคต

ในการศึกษาครั้งนี้ศึกษาจากกลุ่มประชากรกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม

ประชากรกลุ่มที่ 1 เป็นกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง โดยการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ (การสัมภาษณ์เชิงลึก) ประชากรเป้าหมายได้มาจากประชากรตัวอย่างในคดีเกี่ยวกับการกระทำผิดซ้ำในคดีเกี่ยวกับยาเสพติดที่อยู่ในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 7 จังหวัดเชียงใหม่ จำนวนทั้งสิ้น 25 ราย

ประชากรกลุ่มที่ 2 เป็นการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 7 จังหวัดเชียงใหม่ ในฝ่ายต่างๆ ประกอบด้วยหัวหน้าฝ่ายและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน จำนวน 33 ราย ซึ่งเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสัมภาษณ์เชิงลึก

กรณีของแบบสัมภาษณ์เยาวชนกลุ่มตัวอย่างนั้น มีรายละเอียดที่สำคัญๆ ดังนี้

เป็นเนื้อหาเกี่ยวกับ ภูมิหลังทางประชากรหรือลักษณะทางประชากร (เพศ อายุ การศึกษา ศาสนา สถานภาพสมรส) ปัจจัยในระดับบุคคล (Self-Control หรือ Anti-social personality) ปัจจัยทางด้านความผูกพันทางสังคม (Attachment, commitment, Involvement, and belief) ปัจจัยทางด้านความกดดันทางสังคม (Stressful life events: unemployment, gambling, unexceptionable from society) โอกาสในการกระทำผิด (ช่องโอกาสหรือโอกาสในการกระทำผิดมีมากน้อยเพียงใด ความเสี่ยงที่จะถูกจับกุมมีมากน้อยเพียงใด)

กรณีของแบบสัมภาษณ์ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 7 จังหวัดเชียงใหม่ มีรายละเอียดที่สำคัญๆ ดังนี้

ส่วนที่หนึ่ง เป็นเนื้อหาเกี่ยวกับนโยบายการแก้ไขปัญหการกระทำผิดซ้ำในคดีอาชญากรรม
คดีของกระทรวงยุติธรรม

ส่วนที่สอง เป็นเนื้อหาเกี่ยวกับนโยบายการแก้ไขปัญหการกระทำผิดซ้ำในคดีอาชญากรรม
คดีของศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 7 จังหวัดเชียงใหม่

แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์เกี่ยวกับการพิสูจน์สมมติฐาน คือปัจจัยที่เป็นสาเหตุหรือมี
ความสัมพันธ์กับการกระทำผิดซ้ำ จนสามารถสรุปผลได้ดังนี้

5.1 สรุปผลการศึกษา

5.1.1 ข้อมูลส่วนบุคคลของเยาวชนที่กระทำผิดซ้ำในคดีอาชญากรรมคดีและข้อมูลส่วนบุคคล
ของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 7 จังหวัดเชียงใหม่

ผลการศึกษาพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่เป็นเยาวชนที่กระทำผิดซ้ำในคดีอาชญากรรมคดี เยาวชนที่
กระทำผิดซ้ำในคดีอาชญากรรมคดีทั้งหมดจำนวน 25 ราย โดยเป็นเพศชาย จำนวน 19 ราย คิดเป็นร้อยละ
76.00 ของผู้ให้สัมภาษณ์ทั้งหมด โดยมีอายุในช่วง 17 – 18 ปี มากที่สุด จำนวน 14 ราย รองลงมา
ได้แก่ช่วงอายุ 15 – 16 ปี จำนวน 11 ราย คิดเป็นร้อยละ 56.00 และ 44.00 ของผู้ให้สัมภาษณ์ทั้งหมด
ตามลำดับ ผู้ให้สัมภาษณ์มีอายุเฉลี่ย 17.1 ปี จากผู้ให้สัมภาษณ์ทั้งหมดพบว่ามีการศึกษาที่มีการศึกษา
ระดับประถมศึกษามากที่สุด จำนวน 10 รายคิดเป็นร้อยละ 40.00 รองลงมาจบการศึกษาระดับ
มัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 9 รายคิดเป็นร้อยละ 36.00 เยาวชนที่กระทำผิดซ้ำในคดีอาชญากรรมคดีจะ
กระทำผิดในคดีเกี่ยวกับอาชญากรรมคดีในข้อหาอาชญากรรมคดีมากที่สุด จำนวน 11 ราย คิดเป็นร้อยละ 44.00
รองลงมาคือ ข้อหาจำนำย จำนวน 9 ราย คิดเป็นร้อยละ 36.00 ส่วนการกระทำซ้ำของเยาวชนที่
กระทำผิดซ้ำในคดีอาชญากรรมคดีพบว่าเป็นการกระทำผิดซ้ำเป็นครั้งที่ 2 มากที่สุด จำนวน 13 ราย
คิดเป็นร้อยละ 52.00 รองลงมาเป็นการกระทำผิดซ้ำครั้งที่ 3 จำนวน 7 รายกระทำผิดซ้ำครั้งที่ 4
จำนวน 3 ราย และกระทำผิดซ้ำมากกว่า 4 ครั้งอีกจำนวน 2 ราย คิดเป็นร้อยละ 28.00, 12.00 และ
8.00 ตามลำดับ สำหรับเยาวชนที่กระทำผิดซ้ำในคดีอาชญากรรมคดีพบว่าเยาวชนส่วนใหญ่จำนวน 17
ราย ไม่เคยกระทำผิดในคดีอื่นมาก่อน คิดเป็นร้อยละ 68.00 ของเยาวชนที่กระทำผิดซ้ำในคดีอาชญากรรมคดี
คดี ส่วนที่เคยกระทำผิดในคดีอื่นมาก่อนคิดเป็นร้อยละ 32.00 และพบว่าเป็นการกระทำผิดในคดี
ลักทรัพย์มากที่สุด จำนวน 5 ราย คิดเป็นร้อยละ 62.5 ของเยาวชนที่กระทำผิดในคดีอื่นๆ รองลงมาเป็น
คดีทำร้ายร่างกาย จำนวน 2 ราย และคดีพยายามฆ่าอีกจำนวน 1 ราย คิดเป็นร้อยละ 25.0 และ 12.5
ตามลำดับ

ส่วนข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในในศูนย์ฝึกและ
อบรมเด็กและเยาวชนเขต 7 จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าผู้ให้สัมภาษณ์ทั้งจำนวน 33 ราย โดยเป็นเพศ

ชาย 33 ราย คิดเป็นร้อยละ 69.30 ของผู้ให้สัมภาษณ์ทั้งหมด โดยมีมากเท่ากันในช่วงอายุอยู่ระหว่าง 26 -30, 31- 35 และ 36 – 40 มีจำนวนช่วงอายุละ 7 ราย คิดเป็นร้อยละ 21.21 ส่วนตำแหน่งในการปฏิบัติงานของผู้ให้สัมภาษณ์ทั้งหมด พบว่าผู้ให้สัมภาษณ์จำนวน 18 รายปฏิบัติงานในประเภทข้าราชการทั่วไปมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 54.55 รองลงมาเป็นข้าราชการประเภทวิชาการ จำนวน 14 ราย คิดเป็นร้อยละ 42.42 โดยผู้ตอบแบบสัมภาษณ์มีการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุด จำนวน 24 ราย คิดเป็นร้อยละ 72.73 รองลงเป็นมีการศึกษาระดับปริญญาโท จำนวน 6 ราย คิดเป็นร้อยละ 18.18 ส่วนรายได้ของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์มีรายได้มากที่สุดอยู่ในช่วง 10,000 – 15,000 บาท จำนวน 17 ราย คิดเป็นร้อยละ 51.52 รองลงมามีรายได้ในช่วง 15,001 – 20,000 บาท จำนวน 7 ราย คิดเป็นร้อยละ 21.21 โดยมีรายได้เฉลี่ย 18,014.24 บาท

5.1.2 สาเหตุและปัญหาที่เป็นสาเหตุของการแก้ไขปัญหการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชน ในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 7 จังหวัดเชียงใหม่

จากการศึกษาในกลุ่มประชากรที่เป็นเด็กและเยาวชนในคดีกระทำซ้ำยาเสพติดทั้งหมดที่กำลังฝึกอบรมอยู่ในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 7 จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 25 ราย และกลุ่มประชากรที่เป็นเจ้าหน้าที่ทั้งหมดที่ปฏิบัติงานในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 7 จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 33 ราย จากผลการวิเคราะห์ทางสถิติและการสัมภาษณ์เชิงลึกพบว่า สาเหตุและปัญหาที่เป็นสาเหตุของการแก้ไขปัญหการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชน ในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 7 จังหวัดเชียงใหม่ มีสาเหตุและปัญหาที่เป็นสาเหตุของการแก้ไขปัญหการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนมาจาก 2 สาเหตุ คือ

1. ปัญหาส่วนบุคคลของเด็กและเยาวชน
2. ปัญหาจากการดำเนินงานของศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 7 จังหวัด

เชียงใหม่

สำหรับสาเหตุและปัญหาในการแก้ไขปัญหการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชนในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชนที่เป็นปัญหส่วนบุคคล สามารถแยกได้ดังนี้

1) ปัญหาระดับบุคคล

จากการวิเคราะห์ทางสถิติและการสัมภาษณ์เชิงลึกพบว่าในระดับตัวบุคคลแล้ว ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกระทำผิดซ้ำๆ ของเด็กและเยาวชนมากที่สุดคือปัจจัยทางด้านการควบคุมตนเอง (Self-control) หรือหมายความว่า เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดเหล่านี้จะมีระดับในการควบคุมตนเองที่ต่ำ คือ มีลักษณะบุคลิกภาพแบบ impulsive, ขอบเสีง, มักจะใช้ภาษากายมากกว่าภาษาพูด, มักจะยึดถือตนเองเป็นจุดศูนย์กลาง และโกรธฉุนเฉียวง่าย เช่น จากการให้สัมภาษณ์ของนายแมก

(นามสมมุติ) ที่มีความคิดเห็นว่าคุณเองเป็นคนอารมณ์ร้อน ขุนเฉียว โมโหง่าย ชอบทะเลาะเบาะแว้ง มีอารมณ์เปลี่ยนแปลงง่าย มีความวิตกกังวล มีความรู้สึกไม่ปลอดภัย หวาดระแวง ขาดความอดทน อटकั้น เป็นคนเจ้าอารมณ์หงุดหงิด เอาแต่ใจตนเอง ขาดเหตุผล ต้องการเอาชนะทุกคนไม่ว่าจะชนะด้วยวิธีใดๆ ก็ตาม ผู้ตอบสัมภาษณ์ส่วนใหญ่ไม่สามารถควบคุมตนเองได้ โดยเฉพาะเมื่อมีเหตุการณ์ใดๆ ก็ตามที่เข้ามากระทบ จะดำเนินต่อสู้และปกป้องตนเอง แม้ว่าตนเองจะเป็นฝ่ายผิดก็ตาม โดยมีเป้าหมายเพื่อให้สังคมกลุ่มเพื่อนเกิดการยอมรับว่าเป็นบุคคลที่จริงจัง ใจถึง เป็นผู้นำของสังคมวัยรุ่น

รองลงมาลงมากคือ ปัจจัยทางด้านการมีพันธะต่อสังคม (Social bond) เด็กและเยาวชนส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นว่าการครอบครัวยุคของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ (พ่อ แม่ ผู้ปกครอง พี่น้อง ญาติ) เป็นครอบครัวที่ส่วนใหญ่มีฐานะยากจน มีการหย่าร้าง แต่ถ้าเป็นครอบครัวที่ยังอยู่ด้วยกัน จะเป็นครอบครัวที่มุ่งหาเงินเพื่อนำรายได้มาเลี้ยงครอบครัว เด็กและเยาวชนส่วนใหญ่จะไม่มีโอกาสปรึกษาหารือปัญหาต่างๆ กับพ่อแม่ ครอบครัวส่วนใหญ่จะทะเลาะเบาะแว้งกันบ่อยๆ ส่วนครอบครัวที่มีปัญหาทางด้านเศรษฐกิจ รายรับไม่พอกับรายจ่าย และมีผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนหนึ่งที่พ่อแม่หย่าร้างกัน เด็กและเยาวชนจำเป็นต้องไปอาศัยกับญาติผู้ใหญ่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง เช่น ปู่ ย่า ตา ยาย ที่ไม่มีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับเด็กและเยาวชนเท่าที่ควร และปัญหาความขัดแย้งภายในครอบครัวของเด็กและเยาวชนส่วนใหญ่จะเป็นปัญหาด้านเศรษฐกิจของครอบครัวรายรับไม่พอกับรายจ่าย รวมทั้งปัญหาการเสพติดของคนในครอบครัว เช่น การติดสุราของพ่อแม่หรือปัญหาที่พ่อหรือแม่คิดการพนัน เป็นต้น

ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่จะมีความรู้สึกที่ไม่ดีต่อครอบครัว ไม่มีปรึกษาหารือใดๆ และจะปลีกตัวออกไปคบสมาคมกับกลุ่มเพื่อนที่มีลักษณะปัญหาคล้ายๆ กันแทน ทำให้เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดซ้ำเหล่านี้ จะมีความผูกพันต่อสังคมน้อยๆ ตนเอง เช่น ความผูกพันต่อครอบครัว เพื่อน ชุมชน หรือความเชื่อทางด้านกฎหมายและศาสนาในระดับต่ำ และ เด็กและเยาวชนฯ ที่มีการคบหาสมาคมกับเพื่อนที่มีพฤติกรรมกระทำความผิดเป็นระยะเวลานาน มีความถนัดในการคบหา และมีจำนวนของเพื่อนที่มีพฤติกรรมในลักษณะนี้สูงจะส่งผลให้เด็กและเยาวชนมีการกระทำผิดซ้ำเพิ่มมากขึ้น

2) ปัญหาที่มาจากปัจจัยภายนอก

ปัจจัยทางด้านละแวกบ้านที่อยู่อาศัย (Community context) หรือด้านความบีบคั้นหรือความกดดันทางสังคม ปัจจัยทางด้านสภาพแวดล้อมที่อยู่รอบข้างของเด็กและเยาวชน คือ เด็กและเยาวชนที่กระทำผิดซ้ำ จะอาศัยอยู่ในบริเวณ แหล่งชุมชน หรือพื้นที่ที่ไม่เหมาะสม เช่น พื้นที่ที่มีอัตราในการกระทำผิดสูง แหล่งมั่วสุม แหล่งที่มีปัญหายาเสพติดและลักษณะการประกอบอาชีพ

ของครอบครัว พ่อ แม่ หรือผู้ปกครองของเด็กและเยาวชนส่วนใหญ่จะประกอบอาชีพรับจ้างตามฤดูกาลของแต่ละท้องถิ่นภูมิลำเนาของเด็กและเยาวชนมีบางส่วนที่ไม่อาชีพที่แน่นอน ทำให้มีรายได้น้อยไม่พอกับค่าใช้จ่ายในครอบครัว มีความขัดสน ทำให้ฐานะของครอบครัวเด็กและเยาวชนส่วนใหญ่อยู่ในฐานะยากจน รายได้ไม่พอเพียงต่อค่าครองชีพประจำวัน ส่วน พ่อ แม่ หรือผู้ปกครอง ของเด็กและเยาวชนส่วนใหญ่มีนิสัยปล่อยประละเลยตามใจบุตรหลาน ไม่ค่อยมีความเคร่งครัดหรือลงโทษที่รุนแรง ผู้ปกครองส่วนใหญ่จะมุ่งแต่ทำอาชีพหาเงินมาเลี้ยงครอบครัวและส่งเสริมการศึกษาเท่าที่ทำได้ และมีผู้ปกครองบางส่วนที่ติดยาเสพติด เช่น ยาบ้า สุรา จะมีนิสัยก้าวร้าว คุกคาม ไร้เหตุผลแก่บุตรตนเอง โดยเฉพาะเวลาที่ผู้ปกครองเสพยาหรือเมาสุรา เป็นต้น

ด้านการเลี้ยงดู อบรม สั่งสอน การเรียนรู้จากบุคคลต่างๆ พบว่าเด็กและเยาวชนส่วนใหญ่จะได้รับการอบรม เลี้ยงดู สั่งสอน จากคนในครอบครัวตามสถานะทางสังคมของแต่ละครอบครัวๆ ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดี จะคอยอบรมสั่งสอน เลี้ยงดู ส่งเสริมการศึกษาที่ดี แต่ครอบครัวใดที่มีฐานะทางเศรษฐกิจที่ไม่ค่อยดี พ่อแม่ ผู้ปกครองจะไม่ค่อยอบรมสั่งสอน ซึ่งแปลไปในทิศทางเดียวกับการอบรมสั่งสอนจากสังคมและชุมชน กล่าวคือกลุ่มเด็กและเยาวชนที่อยู่ในสังคมที่ดี จะได้รับความเอื้ออาทรจากสังคม ชุมชน เสมือนเป็นญาติ แต่ตรงกันข้ามกับกลุ่มผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ที่อยู่ในสังคมที่ไม่ดี เช่น ชุมชนคนยากจน สลัม เด็กและเยาวชนกลุ่มนี้จะไม่ถูกสั่งสอน อบรม จากกลุ่มสังคมและชุมชน เป็นการอยู่อาศัยแบบตัวใครตัวฉันทำให้เด็กและเยาวชน

ส่วนใหญ่หลังจากผ่านการฝึกอบรมจากศูนย์ฝึกมาแล้วครั้งหนึ่งแล้ว เมื่อได้กลับออกไปอยู่ภายนอกกับครอบครัวชุมชน สังคม จะไม่ค่อยได้รับการยอมรับและโอกาสจากพ่อ แม่ ผู้ปกครอง ญาติพี่น้อง ตลอดจนเพื่อน และคนทั่วไปในชุมชน สังคมหรือไม่ว่าอะไรที่จะทำตนเป็นคนดี จะมีความรู้สึกว่าเป็นบุคคลชั้นสองของสังคม มีความหวาดระแวงในการอยู่ร่วมกับคนในชุมชนและสังคม จึงทำให้ขาดเพื่อนและการยอมรับ เป็นปัญหาของการดำเนินชีวิตที่ไม่มีความสุข เด็กและเยาวชนส่วนใหญ่จึงได้หันกลับไปอยู่ร่วมกับกลุ่มเพื่อนที่เคยกระทำความผิดในคดียาเสพติด เช่นเดิม ส่วนปัญหาปัจจัยที่เอื้อจากการดำเนินงานของศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 7 จังหวัดเชียงใหม่ จากการสัมภาษณ์ประชากรกลุ่มเป้าหมายพบว่า เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานในศูนย์ฝึกอบรมเด็กและเยาวชน เขต 7 จังหวัดเชียงใหม่ จะเป็นเจ้าหน้าที่ 3 สาขา คือ เจ้าหน้าที่ทั่วไป นักวิชาการ และกลุ่มงานบริหาร จากการวิเคราะห์พบว่าปัญหาที่เป็นสาเหตุการกระทำผิดซ้ำที่มาจากลักษณะองค์กร บุคลากร โครงสร้างองค์กร ระบบการปฏิบัติงาน นโยบาย กฎหมาย ระเบียบปฏิบัติของศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน เขต 7 จังหวัดเชียงใหม่รวมทั้งแนวทางการปรับปรุงแก้ไขปัญหานั้น สามารถแยกเป็นประเด็นต่างๆ ได้ดังนี้

1) **ปัญหาด้านบุคลากร** ของศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 7 จังหวัดเชียงใหม่ พบว่ายังไม่มีกฎหมายควรหรือระเบียบรองรับการปฏิบัติให้บุคลากรของของศูนย์ฝึกฯ สามารถติดตามเยาวชนเมื่อออกไปสู่สังคมปกติ บุคลากรหลายกลุ่มงานไม่ได้ได้รับการอบรม เพื่อเพิ่มเติมทั้งความรู้และทักษะการทำงานให้ก้าวทันวิวัฒนาการด้านยาเสพติดและการพัฒนาของประเทศที่มี อย่างไรก็ตามจำกัด รวมทั้งปัญหาด้านบุคลากรของของศูนย์ฝึกฯ ไม่ได้เคยร่วมทำงานกับองค์กรภายนอกอย่างบูรณาการ อีกประเด็นหนึ่งที่เป็นปัญหาคือกรอบอัตรากำลังด้านบุคลากรของศูนย์ฝึกอบรมมีน้อยน้อยกว่าสัดส่วนของเยาวชน ทำให้เกิดภาวะงานล้นคน ทำให้การปฏิบัติงานบางกลุ่มงานขาดประสิทธิภาพลงไป

2) **ปัญหาด้านโครงสร้างองค์กร** ของศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 7 จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า โครงสร้างองค์กรด้านบุคลากรในการดูแลบำบัดมีจำนวนไม่เพียงพอในการดูแลแก้ไข บำบัดฟื้นฟู ทำให้ประสิทธิภาพการบำบัดแก้ไขไม่มีประสิทธิภาพ เนื่องจากส่วนเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมีจำนวนมากในการที่บุคลากรด้านนี้มีจำนวนไม่เพียงพอและที่สำคัญประการหนึ่ง โครงสร้างองค์กรของศูนย์ฝึกฯ เป็นแบบระบบราชการ ทำให้การแก้ไขปัญหายาเสพติดที่เป็นปัญหาที่สลับซับซ้อน จึงเป็นอุปสรรคในการดำเนินงาน เป็นปัญหาอุปสรรคในการแก้ไขปัญหการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติด

3) **ปัญหาด้านกลยุทธ์องค์กร** ของศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 7 จังหวัดเชียงใหม่ แม้ว่ากลยุทธ์องค์กรมีความพร้อมและสมบูรณ์ สามารถปฏิบัติได้จริงสามารถเห็นผลงานได้อย่างชัดเจนและเป็นกลยุทธ์องค์กรที่เหมาะสมกับสถานะปัจจุบันและสอดคล้องกับกลยุทธ์ของกรมพินิจฯ และเป็นกลยุทธ์ที่สอดคล้องกับ วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายขององค์กร แต่ปัญหาที่เป็นอุปสรรคในการแก้ไขปัญหการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดของปัญหาด้านกลยุทธ์องค์กรคือการดำเนินงานแบบแยกส่วน ไม่ไม่ใช้การทำงานแบบสหวิชาชีพอย่างแท้จริงรวมทั้งการขาดการดำเนินกลยุทธ์ร่วมกับองค์กรภายนอกที่ไม่ได้กำหนดอย่างชัดเจน หรือมีการวางแผนที่ดี

4) **ปัญหาระบบการปฏิบัติงาน** ของศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 7 จังหวัดเชียงใหม่พบว่าปัญหาที่เป็นสาเหตุของการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติด มีหลายประการไม่ว่าจะเป็นระบบงานของศูนย์ฝึกการอบรมฯ ที่ยังไม่มีประสิทธิภาพในบางส่วน เช่นระบบสารสนเทศและระบบการประเมินผล ซึ่งค่อนข้างน้อย สืบเนื่องจากขาดงบประมาณ ขาดแคลนบุคลากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการติดตามประเมินผลจากฝ่ายบริหาร และระบบการปฏิบัติงาน ด้านการบำบัด ฟื้นฟู แก้ไข แม้ว่าจะมีแผนงานบำบัดที่ชัดเจน แต่การปฏิบัติจริง ยังมีปัญหาเนื่องจากมีกิจกรรมแทรกจากองค์กรภายนอกหรือองค์กรเครือข่ายต่างๆที่มีจำนวนมากเกินไป ทำให้ระบบงานด้านนี้ ไม่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่ดีพอ ระบบการปฏิบัติงานบางด้าน จะไม่สามารถ

ดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพประสิทธิผล เนื่องจากความจำกัดของสิทธิเด็กตามกฎหมาย อีกทั้งระบบการปฏิบัติงานบางด้านมีภาวะคนล้นงาน ตรงกันข้ามกับงานควบคุมดูแลเด็กและเยาวชนที่เป็นไปอย่างไม่ทั่วถึงและการดำเนินงานมีความล่าช้า เนื่องจากภาวะงานล้นคน

5.1.3 แนวทางและการป้องกันการกระทำผิดซ้ำของเด็กและเยาวชน

ผู้ให้สัมภาษณ์ในกลุ่มงานพัฒนาพฤตินิสัยให้ความคิดเห็นว่าแนวทางและรูปแบบการป้องกัน แก้ไขปัญหาการกระทำผิดซ้ำที่ควรมีคือ การฝึกอบรมอาชีพที่สามารถประกอบได้จริงในสังคมนอกศูนย์ฝึกฯ และการฝึกอบรมทักษะการอยู่ร่วมกันในสังคม โดยเฉพาะการยอมรับบุคคลที่ผ่านการฝึกอบรมจากศูนย์ฝึกฯ เนื่องจากเมื่อผ่านการฝึกอบรมจากศูนย์แล้ว อาชีพที่ผ่านการฝึกอบรมไม่สามารถใช้ได้จริงในสภาพสังคมข้างนอก และคนในสังคมที่เด็กและเยาวชนไปอาศัยหลังจากออกจากศูนย์ฝึกฯ พบว่าคนในชุมชนไม่ค่อยจะยอมรับเด็กและเยาวชน มีการกีดกันในทุกกรณี เกิดความหวาดระแวงจากคนในชุมชน

ดังนั้นถ้าเด็กและเยาวชนที่ผ่านการฝึกอบรมจากศูนย์ฝึกฯ ได้รับการดูแล เอาใจใส่ เลี้ยงดู จาก พ่อ แม่ หรือปู่ย่า ตา ยาย หรือจากพี่น้องที่เป็นคนในครอบครัว อย่างใกล้ชิด ได้รับการสั่งสอน อบรมให้ความรู้ ความคิดแก่บุตรหลาน เพื่อให้เด็กมีความรู้สึกรอบอุ่น มีที่พึ่งพิง สามารถรู้จักใช้ความคิดพิจารณาอย่างรอบคอบ ควบคุมความคิด การกระทำได้ เพราะเมื่อบุตรได้รับความอบอุ่นจากการเอาใจใส่ดูแลจากบิดามารดา หรือปู่ย่า ตา ยาย หรือจากพี่น้องที่เป็นคนในครอบครัว อย่างใกล้ชิด จะทำให้เกิดความไว้วางใจ ไม่ขาดที่พึ่ง จะเกิดการปฏิสัมพันธ์ในครอบครัว การตัดสินใจบางอย่าง จะมีการปรึกษาหารือกัน ทำให้เกิดความรอบคอบ ตรึกตรองก่อนมีการตัดสินใจที่ผิดพลาดได้ และไม่พึ่งยาเสพติดในทุกกรณี

ดังนั้นการเลี้ยงดู ต้องมีวิธีการที่ถูกต้อง ต้องมีการลงโทษ เมื่อกระทำสิ่งที่ไม่ถูกต้องและให้รางวัลเมื่อทำในสิ่งที่ถูกต้อง จะเป็นวิธีการที่สามารถทำให้เด็ก และเยาวชน มีความสามารถในการคิดและควบคุมตนเอง ไม่ให้กระทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องได้ เพราะเด็กและเยาวชนจะมีความภาคภูมิใจเมื่อกระทำในสิ่งที่ถูกต้องเมื่อใด ก็จะได้รับรางวัลจากพ่อแม่ผู้ปกครอง แต่ถ้าเด็กและเยาวชนกระทำไม่ถูกต้องเมื่อใด ก็จะถูกลงโทษ ทำให้เกิดการหลบจำ ไม่กระทำผิดซ้ำอีก ซึ่งผู้ปกครองของเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดซ้ำ ไม่เคยได้รับรางวัลเมื่อกระทำในสิ่งที่ถูกต้อง ตรงกันข้ามหากว่าเยาวชนได้กระทำสิ่งใดๆก็ตามที่ประสบผลสำเร็จ ก็จะได้รับคำชมรับจากสมาคมเพื่อนในกลุ่ม แม้บางครั้งจะเป็นการกระทำที่ผิดกฎหมายก็ตาม

ส่วนในเรื่องคุณธรรม จริยธรรม การเคารพต่อกฎหมาย ต้องมีการอบรมสั่งสอนในเรื่องคุณธรรม จริยธรรม การเคารพต่อกฎหมาย ให้มีความรู้สึกรู้ผิดรู้ชอบต่อครอบครัว ญาติพี่น้อง เพื่อน รวมทั้งคนในชุมชน จะเป็นอีกวิธีการหนึ่งที่สามารถป้องกันไม่ให้เด็กและเยาวชน กระทำผิดได้

เพราะว่าถ้าบุตรได้รับการสั่งสอนในเรื่องคุณธรรม จริยธรรม การเคารพต่อกฎหมาย มีความรู้สึกผูกพันต่อครอบครัว ญาติพี่น้อง เพื่อน และคนในชุมชนแล้ว จะทำให้เด็กและเยาวชนมีความคิดตรึกตรองก่อนการตัดสินใจใดๆ จะทำให้การตัดสินใจไม่กระทำผิดกฎหมาย มีคุณธรรมจริยธรรมได้

อีกประการหนึ่งที่สำคัญมากคือ การยอมรับ และเปิดโอกาสให้เด็กและเยาวชนที่เคยกระทำผิดมีโอกาสได้รับการยอมรับจากคนในสังคม สามารถเข้าทำกิจกรรมร่วมกับคนอื่นในสังคมอย่างสนิทสนมเป็นกันเอง สามารถป้องกันไม่ให้เด็กและเยาวชนกระทำผิดซ้ำได้อีก ปัญหาที่สอดคล้องกับการให้สัมภาษณ์ของเด็กและเยาวชนจำนวน 14 คน พบว่าหลังจากที่เด็กและเยาวชนออกจากศูนย์ฝึกอบรมแล้วกลับ ไปอาศัยอยู่ในชุมชน สังคมท้องถิ่นของตนเอง พบว่า ชุมชน สังคม ไม่ยอมรับและเปิดโอกาสได้ยอมรับจากคนในสังคม การเข้าร่วมกิจกรรมร่วมกับคนอื่นในสังคม เป็นไปอย่างไม่สนิทใจ มีความหวาดระแวง ไม่มีความเป็นกันเอง ทำให้เด็กและเยาวชนกลับเข้าไปอยู่ในสังคมของกลุ่มที่อยู่ในวังวนยาเสพติดเช่นเดิม ซึ่งเป็นเหตุผลที่เป็นไปในทิศทางเดียวกับความต้องการของเด็กและเยาวชนที่มีความต้องการครอบครัวที่อบอุ่น มีอาชีพหรือรายได้ที่พอกับค่าใช้จ่ายภายในครอบครัว อยู่ด้วยอย่างอบอุ่น ไม่ทะเลาะเบาะแว้งกัน ไม่ข้องเกี่ยวกับสุรา ยาเสพติด ทุกชนิด และมีความต้องการกลับไปใช้ชีวิตในชุมชน สังคม อย่างเป็นปกติสุข สามารถทำกิจกรรมทุกอย่างร่วมกับสังคมได้ ไม่มีความหวาดระแวงซึ่งกันและกัน

ดังนั้นแนวทางการแก้ไขปัญหาค่าใช้จ่ายในการทำผิดซ้ำในคดียาเสพติด ต้องแก้ไขในทุกๆ ด้านพร้อมกันอย่างบูรณาการ ทั้งในด้านชุมชน สังคม ครอบครัว และการดำเนินงานในศูนย์ฝึกอบรม เพื่อให้ผู้กระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดได้กลับมาอยู่ในสังคมอย่างมีความสุขมีศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์อย่างเท่าเทียมกัน

ข้อเสนอแนะ

การแก้ไขการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดของเด็กและเยาวชน ควรดำเนินการอย่างบูรณาการไปพร้อมๆ กันในหลายส่วน และเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์จึงควรดำเนินด้านต่อไปนี้

1. การดำเนินงานของศูนย์ฝึกและอบรมฯ ควรวางแผนและประสานงานกับหน่วยงานระดับบน ในด้านขอบเขตการดำเนินงาน บุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ต่างๆ เพื่อให้การดำเนินงานของศูนย์ฝึกและอบรมฯ เพื่อให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น
2. การปฏิบัติงานของบุคลากรให้เป็นไปตามนโยบายและความรับผิดชอบในหน้าที่นั้น จำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนในหลายๆ ด้าน เช่นการสร้างแรงจูงใจให้แก่ผู้ปฏิบัติงาน การให้อิสรภาพในการทำงานการสร้างสรรค์ผลงานได้ตามความเหมาะสม ทั้งนี้เมื่อบุคลากรเกิดการยอมรับต่อหน้าที่และศักดิ์ศรีต่อองค์กรแล้ว ผลการปฏิบัติงานก็จะมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล

3. ปัจจัยในการบริหารที่ไม่เหมาะสม เช่นบุคลากรที่ไม่ได้สัดส่วนกับจำนวนเยาวชนที่อยู่ในศูนย์ฝึกอบรมฯ จำนวนมาก ทำให้การปฏิบัติงานของบุคลากรไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ฝ่ายบริหารในระดับต่างๆ จึงควรแก้ไขปัญหาด้านนี้อย่างเร่งด่วน

4. ปัญหาการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดของศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน เขต 7 จังหวัดเชียงใหม่ ต้องอาศัยความร่วมมือจากหน่วยงานต่างๆ ร่วมกันแก้ไข ฝ่ายบริหารควรขอความร่วมมือการดำเนินงานอย่างบูรณาการจากองค์กรต่างๆ ที่เด็กและเยาวชนพักอาศัยหลังจากออกจากศูนย์ฝึกการอบรม เช่น บ้าน วัด โรงเรียน เป็นต้น

5. วัฒนธรรมองค์กรหน่วยงานราชการยังมีระบบศักดินา ซึ่งเป็นข้อเปรียบเทียบกับรูปแบบเอกชน ในเรื่องประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการทำงาน งานราชการยังมีข้อปรับปรุงแก้ไขรูปแบบต่างๆ ให้ทันสมัย โดยเฉพาะด้านบุคลากร จะทำอย่างไรจึงจะให้บุคลากรปฏิบัติงานแล้วเกิดประสิทธิภาพสูงสุด จำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารองค์กรต้องเร่งแก้ไข เช่นการเร่งสร้างเสริมสมรรถนะของบุคลากร เป็นต้น

5.2 อภิปรายผล

จากผลการศึกษาที่ได้สรุปไว้ในข้อ 5.1 สามารถนำมาอภิปรายผลถึงสาเหตุการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดและแนวทางการแก้ไขการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดของเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 7 จังหวัดเชียงใหม่ ดังนี้

1. ผลการศึกษาพบว่าสาเหตุการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติด ของเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนเขต 7 จังหวัดเชียงใหม่ ประกอบด้วย

1.1 ตัวเยาวชน เป็นบุคคลที่มีการควบคุมตนเองต่ำมาก สอดคล้องกับทฤษฎีทั่วไปของอาชญากรรม (A General Theory of Crime) โดยไมเคิล อาร์ กอทเฟรดสัน (Michael R. Gottfredson) และเทรวีส์ เฮิสชี (Travis Hirschi) ที่ได้ศึกษาไว้ว่าผู้ที่มีการควบคุมตนเองต่ำมีโอกาสจะกระทำผิดหรือก่ออาชญากรรมได้สูง การควบคุมตนเองไม่ได้หมายความว่า พฤติกรรมของตัวเราเองถูกกำหนด และผู้ที่มีการควบคุมตนเองต่ำนอกจากจะมีแนวโน้มในการก่ออาชญากรรมสูงแล้วยังมีการกระทำอื่นๆ ที่เบี่ยงเบนและเสี่ยงสูงด้วย และจะเป็นตัวเชื่อมโยงไปสู่ปัจจัยอื่นๆ อย่างเช่น รายที่มี Self-control ต่ำ ก็จะหันเข้าหาเพื่อนที่กระทำผิด และซึมซับเอาค่านิยมของเพื่อนดังกล่าว และกระทำผิดตามมาในที่สุด (ชาญกณิต ก.สุริยะมณี, 2552: 24) ซึ่งเยาวชนกลุ่มประชากรมีการควบคุมตนเองต่ำ จะมีลักษณะต่อไปนี้คือ

1. กระตุนง่าย (Impulsive)
2. ชอบการเสี่ยง (Risk – taker)

3. ไม่คงที่และไม่มีจุดยืน (Unstable and unfocused)

4. ไม่อดทน (Impatient)

5. เอาตนเองเป็นศูนย์กลาง (Self – centered)

จากการศึกษาจะพบว่าบทบาทของพ่อแม่ของเยาวชนที่กระทำผิดซ้ำ ซึ่งเป็นแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญของการขัดเกลาทางสังคมต่อเด็กที่กระทำผิดซ้ำ จะมีการเลี้ยงดูแบบผิดๆ ได้แก่

1. พ่อแม่ไม่ดูแลเอาใจใส่ต่อลูก
2. พ่อแม่ไม่มีเวลาสำหรับลูก
3. พ่อแม่ไม่ได้คำนึงว่าพฤติกรรมของลูกไม่เหมาะสม
4. พ่อแม่ไม่ลงโทษลูก

ซึ่งสอดคล้องกับ Gottfredson และ Hirschi (อ้างในสุณีย์ กัลป์ยะจิตร, 2549: 21-22) ได้อธิบายถึงรากเหง้าของการควบคุมตนเองของที่ไม่ดีหรือการขาดควบคุมตนเอง มีสาเหตุมาจากการขาดการฝึกอบรมเลี้ยงดูที่ดีในวัยเด็ก (Child rearing practice) พ่อแม่หรือผู้ปกครองเด็กที่ขาดการอบรมเลี้ยงดู การดูแลเอาใจใส่ ไม่มีการลงโทษห้ามปรามเมื่อเด็กกระทำผิดหรือมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนเหล่านี้ จะทำให้เด็กขาดการควบคุมตนเอง (Lack of self control) ในที่สุด เด็กที่ขาดการใกล้ชิด ผูกพันกับพ่อ-แม่ รวมถึงเด็กที่ขาดการดูแลเอาใจใส่จากพ่อแม่ หรือเด็กที่มีพ่อ-แม่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนหรือประกอบอาชญากรรมเหล่านี้จะส่งผลต่อการพัฒนา Self control ของเด็กตามไปด้วย

1.2 ครอบครัวและความผูกพันทางสังคม ประชากรกลุ่มตัวอย่างจะไม่ได้รับการฝึกอบรมเลี้ยงดูอย่างถูกต้องจากครอบครัว อันอาจเกิดจากครอบครัวไม่มีเวลาเอาใจใส่ต่อลูก ไม่มีเวลาสำหรับลูก พ่อแม่ไม่ได้คำนึงว่าพฤติกรรมของลูกไม่เหมาะสม แม้กระทั่งพ่อแม่ไม่ลงโทษลูกอย่างถูกต้อง การปล่อยประละเลยมุ่งแต่การหาขายได้มาเลี้ยงครอบครัว เยาวชนจะไม่ได้รับการเลี้ยงดูอย่างถูกต้อง ไม่มีความอบอุ่น ไม่ค่อยรู้จักระเบียบวินัย การควบคุมตัวเอง การฝึกทักษะชีวิต การแก้ไขปัญหาได้ถูกต้อง ไม่มีทักษะในการปฏิเสธสิ่งที่ไม่ถูกต้อง ไม่ได้รับการสอนให้เด็กรู้จักคบเพื่อนขาดทักษะสังคมดี ไม่มีเอกลักษณ์เป็นของตนเอง ซึ่งทั้งหมดนี้ต้องได้รับการเลี้ยงดูจากครอบครัวที่อบอุ่นและคอยอบรมสั่งสอนบุตรหลานจากพ่อแม่หรือบุคคลในครอบครัวเท่านั้น สอดคล้องกับทฤษฎีความผูกพันทางสังคม (Social bond theory) ของทราวิส เฮอร์ซ (อ้างในปริทรรศน์ แสงทองดี, 2550: 16) ที่ได้ศึกษาไว้ว่าพันธะทางสังคมหรือความผูกพันทางสังคม (Socialbond) ที่เฮอร์ซได้แบ่งออกเป็น 4 ประเภท คือ ความผูกพัน (Attachment) ข้อผูกมัด (Commitment) การเข้าร่วม (Involvement) และความเชื่อ (Belief) ดังนั้นแนวทางและรูปแบบในการป้องกันและแก้ไขการกระทำผิดซ้ำในระดับครอบครัวฯ ต้องปรับเปลี่ยนการอบรมดูแลเยาวชน

ที่ถูกต้อง ซึ่งลักษณะของครอบครัวที่มีปฏิสัมพันธ์ในครอบครัวและปฏิบัติหน้าที่ไม่เหมาะสม เป็นสาเหตุสำคัญที่ผลักดันให้ลูกวัยรุ่นจำนวนไม่น้อย เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด

1.3 นโยบาย กฎหมาย ระเบียบ ระเบียบปฏิบัติของศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน เขต 7 จังหวัดเชียงใหม่ ที่เป็นสาเหตุของการกระทำความผิดซ้ำในคดียาเสพติด มีดังนี้

1) **ปัญหาด้านบุคลากร** พบว่ายังไม่มีความเหมาะสมหรือระเบียบรองรับการปฏิบัติให้บุคลากรของของศูนย์ฝึกฯสามารถติดตามเยาวชนเมื่อออกไปสู่สังคมปกติ บุคลากรหลายกลุ่มงานไม่ได้ได้รับการอบรม เพื่อเพิ่มเติมทั้งความรู้และทักษะการทำงานให้ก้าวหน้าพัฒนาการด้านยาเสพติดและการพัฒนาของประเทศที่มีอย่างจริงจังจำกัด รวมทั้งปัญหาด้านบุคลากรของของศูนย์ฝึกฯ ไม่ได้เคยร่วมทำงานกับองค์กรภายนอกอย่างบูรณาการ อีกประเด็นหนึ่งที่เป็นปัญหาคือกรอบอัตรากำลังด้านบุคลากรของศูนย์ฝึกอบรมฯ มีน้อยน้อยกว่าสัดส่วนของเยาวชน ทำให้เกิดภาวะงานล้นคน ทำให้การปฏิบัติงานบางกลุ่มงานขาดประสิทธิภาพลงไป

2) **ปัญหาด้านโครงสร้างองค์กร** พบว่าโครงสร้างองค์กรด้านบุคลากรในการดูแลบำบัดมีจำนวนไม่เพียงพอในการดูแลแก้ไข บำบัดฟื้นฟู ทำให้ประสิทธิภาพการบำบัดแก้ไขไม่มีประสิทธิภาพ เนื่องจากสัดส่วนเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดมีจำนวนมากในการที่บุคลากรด้านนี้มีจำนวนไม่เพียงพอและที่สำคัญประการหนึ่ง โครงสร้างองค์กรของศูนย์ฝึกฯ เป็นแบบระบบราชการ ทำให้การแก้ไขปัญหายาเสพติดที่เป็นปัญหาที่สลับซับซ้อน จึงเป็นอุปสรรคในการดำเนินงาน เป็นปัญหาอุปสรรคในการแก้ไขปัญหาคriminalกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติด

3) **ปัญหาด้านกลยุทธ์องค์กร** พบว่า แม้ว่ากลยุทธ์องค์กรมีความพร้อมและสมบูรณ์ สามารถปฏิบัติได้จริงสามารถเห็นผลงานได้อย่างชัดเจนและเป็นกลยุทธ์องค์กรที่เหมาะสมกับสถานะปัจจุบันและสอดคล้องกับกลยุทธ์ของกรมพินิจและเป็นกลยุทธ์ที่สอดคล้องกับ วิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายขององค์กร แต่ปัญหาที่เป็นอุปสรรคในการแก้ไขปัญหาคriminalกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดของปัญหาด้านกลยุทธ์องค์กรคือการดำเนินงานแบบแยกส่วน ไม่ไม่ใช้การทำงานแบบสหวิชาชีพอย่างแท้จริงรวมทั้งการขาดการดำเนินกลยุทธ์ร่วมกับองค์กรภายนอกที่ไม่ได้กำหนดอย่างชัดเจน หรือมีการวางแผนที่ดี

4) **ปัญหาระบบการปฏิบัติงาน** พบว่าปัญหาที่เป็นสาเหตุของการกระทำความผิดซ้ำในคดียาเสพติด มีหลายประการไม่ว่าจะเป็นระบบงานของศูนย์ฝึกการอบรมฯ ที่ยังไม่มีประสิทธิภาพในบางส่วน เช่นระบบสารสนเทศและระบบการประเมินผล ซึ่งค่อนข้างน้อย สืบเนื่องจากขาดงบประมาณ ขาดแคลนบุคลากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการติดตามประเมินผลจากฝ่ายบริหาร และระบบการปฏิบัติงาน ด้านการบำบัด ฟื้นฟู แก้ไข แม้ว่าจะมีแผนงานบำบัดที่ชัดเจน แต่การปฏิบัติงานจริง ยังมีปัญหาเนื่องจากมีกิจกรรมแทรกจากองค์กรภายนอกหรือองค์กรเครือข่าย

ต่างๆ ที่มีจำนวนมากเกินไป ทำให้ระบบงานด้านนี้ ไม่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่ดีพอ ระบบการปฏิบัติงานบางด้าน จะไม่สามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพประสิทธิผล เนื่องจากความจำกัดของสิทธิเด็กตามกฎหมาย อีกทั้งระบบการปฏิบัติงานบางด้านมีภาวะคนล้นงาน ตรงกันข้ามกับงานควบคุมดูแลเด็กและเยาวชน ที่เป็นไปอย่างไม่ทั่วถึงและการดำเนินงานมีความล่าช้า เนื่องจากภาวะงานล้นคน

2. แนวทางและรูปแบบในการป้องกันและแก้ไขในการกระทำผิดซ้ำ ประกอบด้วย

2.1 การสร้างความสามารถในการควบคุมตนเองให้กับเยาวชน เนื่องจากเยาวชนผู้กระทำผิดซ้ำในคดีอาชญากรรมเป็นผู้ที่มีความสามารถในการควบคุมตนเองต่ำมาก ดังนั้นแนวทางการแก้ไขปัญหานี้จำเป็นต้องให้เยาวชนกลุ่มนี้มีความสามารถในการควบคุมตนเองให้ได้ก่อน เพราะเยาวชนเป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นหลายด้าน ทำให้ต้องมีการปรับตัวหลายด้านพร้อมๆ กัน จึงเป็นวัยที่จะเกิดปัญหาได้มาก การปรับตัวได้สำเร็จจะช่วยให้เยาวชนพัฒนาตนเองเกิดบุคลิกภาพที่ดี ซึ่งจะเป็นพื้นฐานสำคัญของการดำเนินชีวิตต่อไป การเรียนรู้พัฒนาการเยาวชนจึงมีประโยชน์ทั้งต่อการส่งเสริมให้สามารถเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีสุขภาพดีทั้งทางร่างกายจิตใจสังคม และช่วยป้องกันปัญหาการใช้สารเสพติดได้ โดยการสร้างให้เยาวชนมีการควบคุมตนเองได้ดี ต้องเริ่มต้นจากครอบครัวก่อน เช่น พ่อ แม่ หรือผู้ปกครองต้องดูแลอบรมสั่งสอนเยาวชนให้มีภูมิคุ้มกัน ซึ่งครอบครัวถือเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลหรือส่งผลให้สมาชิกในครอบครัวเข้าสู่วงจรของปัญหาอาชญากรรม โดยจากการศึกษาเยาวชนในศูนย์ฝึกอบรมเยาวชนเขต 7 จังหวัดเชียงใหม่ ที่กระทำผิดซ้ำเกี่ยวกับยาเสพติด พบว่า พลังครอบครัวของเยาวชนไม่ได้รับการดูแลจากครอบครัวในทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านการส่งเสริมสนับสนุนและช่วยเหลือด้านการเรียน การได้รับคำปรึกษาหารือหรือคำแนะนำจากผู้ปกครอง การมีระเบียบกฎเกณฑ์ที่ชัดเจนของครอบครัว การได้รับความรักและการสนับสนุนที่ดีจากครอบครัว ฯลฯ จึงเห็นได้ว่า เยาวชนที่ประสบกับปัญหาอาชญากรรมส่วนหนึ่งมาจากการขาดพลังของครอบครัวที่จะคอยดูแลสมาชิกภายในครอบครัวให้ห่างไกลจากยาเสพติด ดังนั้นการสร้างความเข้มแข็งของครอบครัวจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้ลูกหลานหรือสมาชิกภายในครอบครัวสามารถพ้นภัยจากยาเสพติดได้

2.2 ครอบครัวปรับเปลี่ยนการฝึกอบรมเลี้ยงดูเด็กและเยาวชนให้ถูกต้อง เพราะครอบครัวถือเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีอิทธิพลหรือส่งผลให้สมาชิกในครอบครัวเข้าสู่วงจรของปัญหาอาชญากรรม จึงเห็นได้ว่า เยาวชนที่ประสบกับปัญหาอาชญากรรม ส่วนหนึ่งมาจากการขาดพลังของครอบครัวที่จะคอยดูแลสมาชิกภายในครอบครัวให้ห่างไกลจากยาเสพติด ดังนั้นการสร้างความเข้มแข็งของครอบครัวจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้ลูกหลานหรือสมาชิกภายในครอบครัวสามารถพ้นภัยจากยาเสพติดได้ แม้ว่าความอยากรู้อยากลองและการถูกเพื่อนชักชวนจะเป็นสาเหตุสำคัญ

ลำดับต้นๆ ที่ทำให้วัยรุ่นเข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติดก็ตาม แต่ปัจจัยจากครอบครัวที่ไม่มีความเข้าใจต่อกันและไม่มีความคงเส้นคงวาในการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ ความไม่เอาใจใส่ต่อลูก พ่อแม่ไม่มีเวลาสำหรับลูก พ่อแม่ไม่ได้คำนึงว่าพฤติกรรมของลูกไม่เหมาะสม พ่อแม่ไม่ลงโทษลูกก็นับเป็นสาเหตุที่สำคัญ ที่มีส่วนผลักดันให้สมาชิกในครอบครัวใช้ยาเสพติดเป็นครั้งแรกจนไม่สามารถเลิกใช้ได้และต้องหันกลับไปใช้ยาเสพติดอีกครั้งหลังจากที่พยายามเลิกใช้ไปแล้ว ดังนั้นแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาคือการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติด ครอบครัวต้องปรับเปลี่ยนการฝึกอบรมใหม่ โดยหันมาเอาใจใส่ต่อลูก ต้องให้เวลากับลูก ต้องสอดส่องพฤติกรรมของลูกเมื่อมีการเปลี่ยนแปลง รวมทั้งการให้รางวัลเมื่อลูกทำดีและทำโทษอย่างเหมาะสมเมื่อลูกทำไม่ดีเป็นต้น

3. การสร้างความผูกพันหรือความรักใคร่ผู้อื่นให้เกิดขึ้นกับเยาวชนและการสร้างโอกาสให้เยาวชนเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคม จากทฤษฎีความผูกพันทางสังคม (Social bond theory) ของทราวิส เฮอร์ซีย์ (อ้างในปริทรรศน์ แสงทองดี, 2550: 16)

เฮอร์ซีย์ กล่าวว่าไม่มีความจำเป็นต้องอธิบายแรงจูงใจหรือแรงกระตุ้นของพฤติกรรมอาชญากรรม เนื่องจากมนุษย์เป็นสัตว์โลกที่มีความสามารถโดยธรรมชาติที่จะประกอบอาชญากรรมอยู่แล้ว โดยเฮอร์ซีย์ได้นำเสนอทฤษฎีควบคุมโดยมีใจความสำคัญว่า บุคคลที่มีความผูกพันกับองค์กรหรือกลุ่มในสังคม ซึ่งได้แก่ ครอบครัว โรงเรียน และเพื่อนฝูง มักจะมีแนวโน้มที่จะไม่ประกอบอาชญากรรม หลักการสำคัญของทฤษฎีนี้ คือ พันธะทางสังคมหรือความผูกพันทางสังคม (Social bond) ที่เฮอร์ซีย์ได้แบ่งออกเป็น 4 ประเภท คือ ความผูกพัน (Attachment) ข้อผูกมัด (Commitment) การเข้าร่วม (Involvement) และความเชื่อ (Belief) จากทฤษฎีความผูกพันทางสังคม (Social bond theory) ดังกล่าวสามารถนำมาใช้เป็นแนวทางการแก้ไขปัญหาคriminal ในคดียาเสพติดของเยาวชนได้ดังนี้

1) ความผูกพัน (Attachment) หมายความว่า การที่เยาวชนมีความผูกพันหรือความรักใคร่กับบุคคลอื่น หรือมีความสนใจกับความรู้สึกนึกคิดของบุคคลอื่น ซึ่งความผูกพันนี้เป็นองค์ประกอบพื้นฐานที่สำคัญที่สุดที่จะทำให้เยาวชนมีพัฒนาการการยอมรับค่านิยมและบรรทัดฐานของสังคมส่งผลให้บุคคลสร้างความรู้สึกที่จะควบคุมตนเองให้เป็นบุคคลที่ดีในสังคม ดังนั้นความผูกพันจึงเป็นองค์ประกอบด้านอารมณ์ หรือด้านความรักของพันธะหรือสัญญาผูกมัดที่เยาวชนมีต่อสังคม

2) ข้อผูกมัด (Commitment) หมายความว่า การที่เยาวชนผูกมัดกับการดำเนินชีวิตตามทำนองคลองธรรมของสังคม กล่าวคือ ได้ศึกษาเล่าเรียนเพื่อที่จะประกอบอาชีพที่สุจริต และเพื่อที่จะได้ประสบความสำเร็จในชีวิต ซึ่งจะส่งผลให้เยาวชนไม่ย่อกรกระทำผิดกฎหมาย เนื่องจาก

จะเป็นการเสี่ยงต่อการสูญเสียความสำเร็จในชีวิต ดังนั้นข้อผูกมัดจึงเป็นองค์ประกอบด้านความมีเหตุมีผลของพันธะหรือสัญญาผูกมัดที่เยาวชนมีต่อสังคม

3) การเข้าร่วม (Involvement) หมายความว่า การที่เยาวชนได้เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ ของสังคมเป็นเหตุให้เยาวชนถูกจำกัดเวลาที่จะไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด เนื่องจากเวลาส่วนมาก ได้ถูกใช้ไปกับกิจกรรมของสังคม ดังนั้นการเข้าร่วมจึงเป็นองค์ประกอบด้านกิจกรรมของพันธะหรือสัญญาผูกมัดที่เยาวชนมีต่อสังคม

4) ความเชื่อ (Belief) หมายความว่า ระดับของความเชื่อถือที่เยาวชนมีต่อค่านิยมและบรรทัดฐานของสังคม หากเยาวชนมีระดับความเชื่อต่อค่านิยมและบรรทัดฐานในสังคมสูงก็จะมีแนวโน้มที่จะไม่กระทำความผิดกฎระเบียบของสังคม ดังนั้นความเชื่อจึงเป็นองค์ประกอบด้านจริยธรรมของพันธะหรือสัญญาผูกมัดที่เยาวชนมีต่อสังคม

4. ปรับรูปแบบการปฏิบัติงานโดยมาตรการในการรณรงค์สร้างจิตสำนึกและความตระหนักถึงภัยยาเสพติด จำเป็นอย่างยิ่งที่หน่วยงานระดับกรมขึ้นไปที่ต้องดำเนินการเรื่องนี้เพราะการกระตุ้น และปลูกจิตสำนึกของปวงชนในชาติให้มีความรู้ ความเข้าใจ ตลอดจนตระหนักถึง ภัยของยาเสพติดที่จะมีต่อประเทศชาติ และบังเกิดความมุ่งมั่นที่จะร่วมกันป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยตระหนักว่าการที่จะเอาชนะยาเสพติดได้มิใช่หน้าที่ของบุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือองค์กรใดองค์กรหนึ่ง แต่ทุกองคาพยพในสังคมจะร่วมกันผนึกกำลังเป็นพลังของแผ่นดิน เข้าต่อสู้และเอาชนะยาเสพติดให้ได้โดยเร็ว โดยใช้มาตรการป้องกันนำการปราบปราม ด้วยการดูแล และสร้างภูมิคุ้มกันแก่ประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็ก เยาวชน และกลุ่มเสี่ยงต่างๆ ตลอดจนเสริมสร้างความเข้มแข็งและส่งเสริมคุณธรรมให้แก่สถาบันทางสังคมต่างๆ โดยเริ่มต้นจากสถาบันครอบครัว รวมทั้งเสริมสร้างมาตรการการป้องกันและความมั่นคงให้แก่หมู่บ้านที่มีความเสี่ยงต่อภัยยาเสพติด

4) การฝึกอาชีพและสร้างงานไว้รองรับ เยาวชนที่กำลังอยู่ในช่วงฝึกอบรมอยู่ในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน เขต 7 จังหวัดเชียงใหม่ นโยบายการบริหารของศูนย์ฝึกต้องเน้นเรื่องการฝึกอาชีพที่สามารถปฏิบัติได้จริงเมื่อเยาวชนได้ออกสู่สังคมปกติ เป็นการฝึกอาชีพเพื่อเพิ่มโอกาสในการประกอบอาชีพเพิ่มเติมความรู้ความสามารถ ต้องฝึกและพัฒนาอาชีพพร้อมพัฒนาทักษะให้มีความรู้ความชำนาญ และให้ได้รับประสบการณ์จริง เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพของตนเอง หรือทำงานตามที่ตนเองอยากได้และอยากเป็น ในขั้นตอนนี้ทางศูนย์ฝึกฯอาจประสานขอความร่วมมือจากหน่วยงานพัฒนาฝีมือแรงงาน เกษตรอำเภอ ปศุสัตว์ องค์กรเอกชนต่างๆ รวมตลอดถึงบริษัทเอกชนในพื้นที่เพื่อร่วมกันทำการฝึกอบรมและพัฒนาฝีมือแรงงานของกลุ่มผู้ป่วย แต่ในการฝึกอาชีพต้องเลือกให้สอดคล้องและเหมาะสมกับสภาพแวดล้อม แหล่งวัตถุดิบ สภาพ

ภูมิอากาศ และตลาดที่จะรองรับผลผลิตหรือผลิตภัณฑ์ด้วย จะต้องเป็นไปในทิศทางที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด

ส่วนการจัดหางานถือได้ว่าเป็นกระบวนการที่สำคัญในการแก้ไขปัญหาการกระทำผิดซ้ำอันหนึ่ง เพราะถ้าฝึกอาชีพแล้วกลับมาอยู่บ้านเฉยๆ อีกไม่นานก็กลับเข้าที่เดิม การฝึกก็สูญเปล่า ดังนั้นก่อนที่จะทำการฝึกอาชีพอะไรต้องตรวจสอบความต้องการของตลาดแรงงานเสียก่อน และเมื่อฝึกได้ตรงกับความต้องการแล้วขั้นต่อไปก็คือการจัดหางานให้กับเยาวชนผู้กระทำผิดซ้ำที่ผ่านการบำบัดฟื้นฟูจนมั่นใจแล้วว่าจะไม่กลับไปซ้ำเสียดังเดิม ซึ่งโดยทั่วไปแล้วสถานประกอบการต่างๆ มักจะไม่อยากรับเข้าทำงาน ดังนั้นศูนย์ฝึกอบรมฯ ผู้นำชุมชน หรือผู้ที่ทำหน้าที่ในการติดตามและเฝ้าระวังจะต้อง เข้าไปช่วยเหลือเพื่อยื่นยันพฤติกรรมใหม่ที่ติงามของผู้เคยกระทำผิดซ้ำ รวมตลอดถึงความพร้อมทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ บางครั้งอาจจะต้องเป็นผู้รับรองหรือ ค้ำประกันการเข้าทำงานในสถานประกอบการต่างๆ

นอกจากการจัดหางานให้แล้ว การสร้างงานภายในชุมชนก็นับว่าเป็นเรื่องสำคัญ ซึ่งอาจมีวิธีการกระทำได้หลายรูปแบบ อาทิเช่น ส่งเสริมให้ทำการผลิตสินค้าและบริการตามนโยบายของทางรัฐบาลคือ “หนึ่งผลิตภัณฑ์หนึ่งหมู่บ้าน” การจัดให้ปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ตำรวจในการออกตรวจ หรือให้ผู้นำชุมชนที่มีความพร้อมทั้งด้านการเงินออกทุนสำรองให้ก่อน เพื่อทำการผลิตสินค้าและบริการต่างๆ ที่ตนเองถนัด รวมตลอดถึงจัดจ้างให้ทำงานบริการสาธารณะต่างๆ ในชุมชน

5) สร้างเอกภาพในการปฏิบัติงานระหว่างหน่วยงานและบุคคล การแก้ไขปัญหาการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดของเยาวชน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ คือการไม่กระทำผิดซ้ำแล้วซ้ำอีก ผู้มีหน้าที่แก้ไขคือศูนย์ฝึกอบรมเด็กและเยาวชน เขต 7 จังหวัดเชียงใหม่ ต้องปฏิบัติงานได้อย่างมีเอกภาพระหว่างการทำงาน มีการทำงานไปในทิศทางเดียวกันทั้งในด้านการบริหารงานและการปฏิบัติงานของระดับเจ้าหน้าที่ มีความพร้อมทั้งในด้านบุคลากร อุปกรณ์ ความรู้ความสามารถของผู้ให้ความรู้ รวมทั้งการทำงานแบบบูรณาการประสานงานกับองค์กรภายนอกได้อย่างมีเอกภาพ เพราะการทำงานเพียงลำพังของศูนย์ฝึกอบรมเด็กและเยาวชน เขต 7 จังหวัดเชียงใหม่ จะไม่ประสบผลสำเร็จได้ เนื่องจากเมื่อเยาวชนกลับคืนสู่สังคม เยาวชนต้องอยู่ในสังคมอย่างเป็นปกติสุข มีความรู้ ความสามารถ มีอาชีพ และได้รับการยอมรับสู่สังคมอย่างมีศักดิ์ศรีแห่งความเป็นมนุษย์ เยาวชนจึงจะไม่หวนกลับไปสู่วังวนของยาเสพติดอีก ดังนั้นหน่วยงานบังคับบัญชาที่อยู่เหนือกว่าศูนย์ฝึกอบรมเด็กและเยาวชน เขต 7 จังหวัดเชียงใหม่ จะต้องประสานงานร่วมมือกับองค์กรภายนอกและบุคคลภายนอก โดยอาจออกเป็นระเบียบปฏิบัติถ้าเป็นหน่วยงานราชการหรือ

การประสานงานถ้าเป็นหน่วยงานหรือองค์กรเอกชน เพื่อให้ศูนย์ฝึกอบรมเด็กและเยาวชน เขต 7 จังหวัดเชียงใหม่ ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5.3 ข้อเสนอแนะ

“ยาเสพติด” ยังคงเป็นปัญหาระดับชาติ ในภาพรวมแม้ว่าจะมีความรุนแรงน้อยกว่าช่วงก่อนประกาศสงครามกับยาเสพติด แต่เริ่มปรากฏปัญหาเพิ่มสูงขึ้น โดยเฉพาะในกลุ่มเด็กและเยาวชน เนื่องจากสภาพความอ่อนแอของสังคม ที่ผู้รายขาดจริยธรรมคุณธรรม ครอบครัวยุคใหม่ อ่อนแอ เด็กและเยาวชนถูกทอดทิ้งมากขึ้น เด็กและเยาวชนที่ถูกดำเนินคดีโดยสถานพินิจทั่วประเทศ มีจำนวนเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง) แต่ที่น่าตกใจกลับเป็นคดีที่เยาวชนมีการกระทำความผิดซ้ำมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างมาก สอดคล้องกับรายงานของกระทรวงยุติธรรมที่รายงานจำนวนเด็กและเยาวชนกระทำความผิดซ้ำพบว่า ปีพ.ศ. 2551 มีเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดซ้ำในฐานความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด ให้โทษมีแนวโน้มสูงขึ้นมากจนน่าเป็นห่วงและในภาพรวมเมื่อเปรียบเทียบกับเด็กและเยาวชนที่ถูกดำเนินคดีและที่กระทำความผิดซ้ำ จากสถิติเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิด ในปี 2551 พบเด็กกระทำความผิดประมาณ 46,981 ราย และมีผู้กระทำความผิดซ้ำร้อยละ 14.06 (รายงานสถิติคดีประจำปี, กลุ่มงานและสารสนเทศ, สำนักงานพัฒนาระบบงานยุติธรรมและเยาวชน, 2552: 26)

อย่างไรก็ดีการกระทำความผิดครั้งแรกของเด็กและเยาวชนเหล่านี้ก็นับว่าเป็นปัญหาที่สำคัญยิ่งอยู่แล้ว ที่รัฐบาลหรือหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องจะต้องระดมสรรพกำลังต่างๆ เข้าดำเนินการแก้ไขอย่างหลีกเลี่ยงมิได้ แต่ที่สำคัญยิ่งไปกว่านั้น คือ กลุ่มเด็กและเยาวชนเหล่านี้ยังมีการกระทำความผิดอีกหลายๆ ครั้ง หรือกระทำความผิดซ้ำอีกหลายๆ ครั้ง ซึ่งถือว่าเป็นปัญหาที่ยิ่งใหญ่ที่หน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง จะต้องระดมสรรพกำลังเข้าดำเนินการป้องกันและแก้ปัญหาดังกล่าวที่ยากยิ่งขึ้นไปอีก ยากกว่าการกระทำความผิดครั้งแรกอีกหลายเท่าตัว เนื่องจากการกระทำความผิดซ้ำนั้นมีสาเหตุที่เชื่อมโยงหรือได้รับอิทธิพลมาจากปัจจัยหลายๆ อย่าง ซึ่งบางอย่างก็ไม่เหมือนกับการกระทำความผิดครั้งแรก นอกจากนั้นปัจจัยที่มีอิทธิพลเหล่านี้ ยังเป็นปัจจัยที่ละเอียดอ่อน ลึกซึ้งและ ยากต่อการที่จะค้นหาและยากต่อการที่จะป้องกันและแก้ไขได้ (ชาญคณิต กฤตยา 2552: 12)

จากผลการศึกษาครั้งนี้พบว่าเยาวชนที่มีลักษณะต่างๆ ดังต่อไปนี้จะมีการกระทำความผิดซ้ำหรือค้ายาเสพติดซ้ำ คือรายที่มีลักษณะคือ 1) การควบคุมตนเองต่ำ 2) มีอารมณ์วู่วาม 3) รู้จักเครือข่ายในกระบวนการยาเสพติด 4) ไม่มีความผูกพันทางสังคม 5) มีความผูกพันกับพ่อแม่ ครอบครัวต่ำ 6) ไม่ได้ยอมรับเข้าสู่สังคมเมื่อออกจากศูนย์ฝึกอบรมไปอยู่ในชุมชน ดังนั้นการแก้ไขปัญหการกระทำความผิดซ้ำในคดียาเสพติดของเยาวชน จำเป็นต้องอาศัยหลายๆ ฝ่ายดำเนินการแก้ไขร่วมกัน ไม่ว่าจะเป็นเยาวชนเอง ครอบครัว สังคมหรือชุมชน ถ้าพึ่งเพียงอาศัยแต่การจัดเกลาอบรมจากศูนย์

ฝึกอบรมเด็กและเยาวชน คงไม่สามารถดำเนินการให้สำเร็จลุล่วงตามเป้าหมายนโยบายของประเทศไทยได้ ผู้วิจัยขอเสนอแนะทางการแก้ไขปัญหาคะทำผิดซ้ำในคดีอาชญากรรมของเยาวชน ดังนี้

1. สถาบันครอบครัว พ่อ แม่หรือผู้ปกครองของเยาวชน ต้องให้ความสนใจต่อเยาวชน ให้มากขึ้นกว่าเดิม เพราะใกล้ชิดกับเยาวชนมากที่สุด ควรให้ความรัก ความใจใส่ต่อ ลูก หลาน ให้มาก จากผลการศึกษาจะเห็นได้ว่าเด็กและเยาวชนที่กระทำผิดซ้ำในคดีอาชญากรรมนั้น ส่วนใหญ่มาจากครอบครัวที่ขาดความอบอุ่นและครอบครัวที่พ่อแม่แยกทางกัน เมื่อทราบถึงสาเหตุแล้วควรมีการป้องกันที่ต้นเหตุคือสถาบันครอบครัวควรตระหนักและปรับปรุงแก้ไข มีการเลี้ยงดูที่ถูกต้อง พ่อแม่ต้องกระทำตนเป็นที่ปรึกษาให้กับบุตรหลานเมื่อมีปัญหา มีการให้รางวัลเมื่อเยาวชนได้กระทำความดี และมีการทำโทษอย่างเหมาะสมเมื่อเยาวชนกระทำผิด ส่วนสถาบันการศึกษาที่มีเยาวชนเล่าเรียนอยู่ ควรจะเข้าร่วมมือแก้ไข โดยการเปิดอบรมพ่อแม่ผู้ปกครอง เพื่อพูดคุยถึงพฤติกรรมความเป็นอยู่ที่บ้านร่วมกับพฤติกรรมของเยาวชนในโรงเรียน ตลอดจนพฤติกรรมการคบเพื่อนอย่างไรบ้าง

2. สถาบันการศึกษา รวมถึงครู อาจารย์ ต้องให้ความร่วมมือในการสร้างเยาวชนให้เป็นรายดี เนื่องจากครู อาจารย์เป็นผู้รับช่วงต่อการเลี้ยงดูของพ่อแม่ ผู้ปกครอง ต้องให้ความรู้เรื่องโทษของอาชญากรรมและบทลงโทษทางกฎหมาย รวมทั้งการประสานงานระหว่างบ้านและโรงเรียน เป็นต้น

3. การปราบปรามของเจ้าหน้าที่ภาครัฐ การข่าวและปราบปรามแหล่งผลิต แหล่งจำหน่ายให้หมดสิ้นไป พร้อมกับการกวาดล้างแหล่งมั่วสุมต่างๆสถานบันเทิงที่เป็นแหล่งที่เยาวชนเข้าไปมั่วสุม ซึ่งเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องต้องดูแลกดดันให้ปฏิบัติตามระเบียบกฎหมาย

4. ชุมชนหรือสังคมที่เยาวชนอาศัยอยู่ ต้องมีความเอื้ออาทรให้การยอมรับกลับเข้าสู่ชุมชนหรือสังคมอย่างเป็นปกติสุข มีการอบรมสั่งสอนจากรายในชุมชนเพื่อให้เยาวชนได้กลับตัวเป็นบุคลากรที่ดีของสังคมและประเทศชาติ

5. ศูนย์ฝึกอบรมเด็กและเยาวชน ควรจัดการฝึกอบรมโดยเน้นคุณธรรมจริยธรรม ทั้งการฝึกอาชีพที่สามารถนำไปประกอบอาชีพได้จริงในสังคมปกติ และควรปรับปรุงเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆ ดังนี้

1) การดำเนินงานของศูนย์ฝึกและอบรมฯ ควรวางแผนและประสานงานกับหน่วยงานระดับบน ในด้านขอบเขตการดำเนินงาน บุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ต่างๆ เพื่อให้การดำเนินงานของศูนย์ฝึกและอบรมฯ เพื่อให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

2) การปฏิบัติงานของบุคลากรให้เป็นไปตามนโยบายและความรับผิดชอบในหน้าที่นั้น จำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนในหลายๆ ด้าน เช่นการสร้างแรงจูงใจให้แก่ผู้ปฏิบัติงาน การให้อิสระในการทำงาน การสร้างสรรคผลงานได้ตามความเหมาะสม ทั้งนี้เมื่อบุคลากรเกิดการยอมรับต่อหน้าที่และภักดีต่อองค์กรแล้ว ผลการปฏิบัติงานก็จะมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล

3) ปัจจัยในการบริหารที่ไม่เหมาะสม เช่น บุคลากรที่ไม่ได้สัดส่วนกับจำนวนเยาวชนที่อยู่ในศูนย์ฝึกอบรมฯ จำนวนมาก ทำให้การปฏิบัติงานของบุคลากรไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ฝ่ายบริหารในระดับต่างๆ จึงควรแก้ไขปัญหาด้านนี้อย่างเร่งด่วน

4) ปัญหาการกระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติดของศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน เขต 7 จังหวัดเชียงใหม่ ต้องอาศัยความร่วมมือจากหน่วยงานต่างๆ ร่วมกันแก้ไข ฝ่ายบริหารควรขอความร่วมมือการดำเนินงานอย่างบูรณาการจากองค์กรต่างๆ ที่เด็กและเยาวชนพักอาศัยหลังจากออกจากศูนย์ฝึกการอบรม เช่น บ้าน วัด โรงเรียน เป็นต้น

5) วัฒนธรรมองค์กรหน่วยงานราชการยังมีระบบศักดินา ซึ่งเป็นข้อเปรียบเทียบกับรูปแบบเอกชน ในเรื่องประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการทำงาน งานราชการยังมีข้อปรับปรุงแก้ไขรูปแบบต่างๆ ให้ทันสมัย โดยเฉพาะด้านบุคลากร จะทำอย่างไรจึงจะให้บุคลากรปฏิบัติงานแล้วเกิดประสิทธิภาพสูงสุด จำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารองค์กรต้องเร่งแก้ไข เช่นการเร่งสร้างเสริมสมรรถนะของบุคลากร เป็นต้น

6. เยาวชน ต้องปรับปรุงเปลี่ยนแปลงตนเองให้ตนเองหลุดพ้นจากวงจรยาเสพติด โดยสามารถดำเนินชีวิตของตนเองใหม่ เช่น

- 1) ศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับโทษและพิษภัยของยาเสพติด และระมัดระวังในการใช้ยา
- 2) รู้จักเลือกคบเพื่อนที่ดี ส่งเสริมให้คิดและกระทำสิ่งดีมีประโยชน์กล้าพูดปฏิเสธเพื่อนที่ชักจูงไปในทางที่ไม่ดี เช่น การพูดปฏิเสธเพื่อนที่ชวนให้ลองเสพยาเสพติด
- 3) ใช้เวลาว่างและความอยากรู้อยากลอง ไปในทางที่เป็นประโยชน์พึงระลึกเสมอว่าตนเองนั้นมีคุณค่าทั้งต่อตนเอง ครอบครัว และสังคม
- 4) มีความภาคภูมิใจและนับถือตนเอง ด้วยการไม่พึ่งพาหรือเกี่ยวข้องกับยาสูบและสิ่งเสพติดใดๆ ซึ่งจะนำความเสื่อม ไปสู่ชีวิตของตนเอง
- 5) รู้จักแก้ไขปัญหาวิตชีวิตของตนเองด้วยเหตุและผล
- 6) รู้จักบทบาทหน้าที่ของตนเอง ด้วยการตั้งใจศึกษาเล่าเรียน เชื่อฟังคำสั่งสอนของ พ่อแม่และประพฤติแต่ในสิ่งที่ดีงาม จะช่วยให้เยาวชนประสบความสำเร็จในชีวิต

7) ทำจิตใจให้ร่าเริงแจ่มใส เข้าใจวิธีการดำเนินชีวิตและยอมรับความเป็นจริง ที่ตนเองเป็นอยู่ โดยนำหลักศาสนามาเป็น แนวทางในการดำเนินชีวิต จะช่วยให้เยาวชนเกิดความ มั่นคงทางด้านจิตใจมากขึ้น

8) เมื่อมีปัญหา รู้จักปรึกษาผู้ใหญ่ พ่อ แม่ หรือผู้ที่ไว้วางใจ หรือ หน่วยงานต่างๆ ที่รับให้คำปรึกษา ในฐานะที่เยาวชนเป็นสมาชิกคนหนึ่งของครอบครัว จึงควรมีส่วนช่วยบรรเทา ความเดือดร้อนในทุกๆด้านของพ่อแม่ ผู้ปกครอง

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาถึงปัจจัยหรือสิ่งที่มีอิทธิพลต่อการเข้าสู่วงจรยาเสพติดของเยาวชน
2. ควรศึกษาเพิ่มเติมในเรื่องความต้องการของเยาวชนที่กระทำผิดซ้ำในคดียาเสพติด